

Hljóðbókasafn Íslands

Bókasafn fyrir blinda, sjónskerta
og prentleturshamlaða

Starfsskýrsla 2020

Efnisyfirlit

Frá forstöðumanni _____	1
Hljóðbókasafn Íslands, hlutverk og markmið _____	2
Stefnumótun og áherslur _____	3
Breytingar á höfundalögum _____	4
Húsnæðismál _____	4
Innra starf _____	5
Helstu verkefni útlánadeildar _____	5
Helstu verkefni framleiðsludeildar _____	5
500 bækur lesnar fyrir safnið _____	6
Betra aðgengi þýðir bækur með texta _____	6
Framleiðsluferli hljóðbóka með texta _____	7
Nýr vefspilari _____	7
Persónuverndarstefna _____	7
Jafnréttisstefna _____	8
Samstarf _____	8
Norrænt samstarf _____	10
UX-hópurinn _____	10
Nordic IT Forum og aðrir tæknihópar á Norðurlöndum _____	10
Útgáfa án aðgreiningar _____	10
Millisafnalán á Norðurlöndum _____	11
Safnkostur _____	11
Kynningarstarf _____	12
Ákall frá Félagi íslenskra bókaútgefenda _____	12
Lykiltölur _____	13
Bækur gerðar aðgengilegar 2020 _____	13
Útlán _____	13
Lánþegar _____	15
Grunnupplýsingar _____	16
Lesarar 2020 _____	17
Bækur gerðar aðgengilegar á árinu _____	18

Frá forstöðumanni

Árið 2020 krafðist nýrra lausna og hugmynda þar sem heimsfaraldurinn Covid-19 hafði mikil áhrif á allt samfélagið. Með samstilltu átaki tókst að halda úti þjónustu við lánþega. Skiptust starfsmenn á að vinna heima og á starfsstöð og var ráðstöfunin liður í því að gæta varúðar og tryggja að ekki þyrfti að koma til þjónustuskerðingar. Til þess að halda sem bestum tengslum á milli starfsfólks voru haldnir fleiri starfsmannafundir, ýmist daglega eða á vaktaskiptum.

Lokað var fyrir heimsóknir á safnið yfir tvö tímabil, eins og sóttvarnir kváðu á um, en símaþjónusta og rafræn þjónusta var virk. Því þurfti ekki að koma til verulegrar þjónustuskerðingar enda starfsemi Hljóðbókasafns Íslands að stærstum hluta rafræn. Ekki eru þó allir sem nýta sér rafræna tækni og því var þjónusta í gegnum síma og net eflað til muna.

Hljóðbókasafnið minnti á hlutverk sitt í samstarfi við félag eldri borgara um landið enda er starfsemin að hluta til félagsleg í eðli sínu og margir eldri borgarar einangruðust mjög á tímum Covid-19. Starfsemi safnsins byggir á persónulegri nálgun sem stuðlar markvisst að því að rjúfa einangrun og efla þannig lífsgæði þeirra sem ekki geta lesið prentað mál.

Í heimsfaraldri þar sem menningarstarfsemi lá að mestu niðri varð starfsfólk Hljóðbókasafnsins vart við mikinn áhuga á að opna safnið fyrir almenningi, en það er óheimilt enda um sérsafn að ræða sem sinnir aðgengismálum einvörðungu. Reynt var að svara erindum af tillitssemi og starfsemin útskýrð en töluverður þrýstingur myndaðist um tíma.

Framleiðsla á bókum gekk vel þrátt fyrir að lestrarstúdíóin væru einsetin svo tryggja mætti öryggi lesara og starfsfólks. Fleiri bækur voru keyptar af útgefendum en fyrri ár, en mikil aukning hefur orðið í hljóðbókaútgáfu bókaforlaganna og hljóðbækur eru orðnar vinsæl sölu- og markaðsvara. Það var því í takt við þróun á markaði sem safnið óskaði eftir að kaupa í meira mæli en áður hljóðrit af markaði.

Árið í heild mótaðist af heimsfaraldri og þeim breytingum sem nauðsynlegt var að gera til að halda úti starfsemi safnsins og þjónustu. Þar eiga starfsmenn safnsins hrós skilið og lögðust allir á eitt með að skipta með sér verkum og gera allt til þess að þjónusta lánþega sem best.

Þann 16. mars tók nýr forstöðumaður til starfa, Marín Guðrún Hrafnisdóttir, og tók hún við af Einari Hrafnssyni, deildarstjóra framleiðsludeildar, sem var settur forstöðumaður.

Hljóðbókasafn Íslands, hlutverk og markmið

Markmið og stefna Hljóðbókasafns Íslands er fyrst og síðast að opna aðgang að hvers konar prentuðum texta fyrir þá sem ekki geta lesið prentað mál. Verkefni safnsins er að efla og bæta þjónustu við prentleturshamlaða einstaklinga á Íslandi. Sérstök áhersla er lögð á að gera nemendum sem glíma við lestrarhömlun kleift að nálgast námsefni til jafns við aðra. Lögð er áhersla á persónulega og góða þjónustu við lánþega.

Hljóðbókasafn Íslands fellur undir málaflokk M18.10 (safnamál) og hefur það lögbundna hlutverk að veita þeim bókasafnsþjónustu sem ekki geta, af einhverjum ástæðum, lesið prentað mál. Þetta er gert með því að framleiða efni á aðgengilegu formi og miðla til þeirra sem á þurfa að halda. Stærsti hópur lánþega er nemendur sem glíma við lesblindu. Næststærsti hópurinn er blindir og sjónskertir.

Safnið starfar samkvæmt bókasafnalögum nr. 150/2012 og höfundalögum nr. 73/1972 en í 19. grein þeirra laga segir:

„Heimilt er stofnunum á vegum ríkis og sveitarfélaga og öðrum stofnunum sem starfa í almannatjónu og ekki í fjárhagslegum tilgangi að gera með mynd- eða hljóðupptöku eintök af verkum, sem hljóðvarpað er eða sjónvarpað eða eru gerð aðgengileg í dreifikerfi fjölmiðlaveitu þannig að hver og einn geti fengið aðgang að þeim á þeim stað og á þeirri stundu sem hann sjálfur kys, til nota fyrir blindra, sjónskerta, heyrnarlausra og þá sem vegna fötlunar eða af öðrum ástæðum eru ófærir um að nýta sér hefðbundna fjölmiðlaþjónustu, enda sé fullnægt skilyrðum um samningskvaðaleyfi skv. 26. gr. a. Þess háttar upptökur má aðeins nota innan stofnunar sem samningur tekur til...“

Safnið starfar enn fremur samkvæmt samningi milli mennta- og menningarmálaráðuneytisins fyrir hönd Blindrabókasafns Íslands og Rithöfundasambands Íslands frá árinu 2009 um eintakagerð og dreifingu efnis til blindra, sjónskertra og prentleturshamlaðra byggðum á 19. gr. höfundalaga nr. 73/1972 og kveður sá samningur m.a. á um bætur til höfunda vegna dreifingarinnar, ásamt eingreiðslu til Rithöfundasambands Íslands.

Á árinu var tekin ákvörðun um að samningsaðili vegna endurskoðunar samnings Hljóðbókasafns Íslands og Rithöfundasambands Íslands verði Hljóðbókasafnið en ekki mennta- og menningarmálaráðuneytið. Samningar hófust á árinu og áfram var unnið að gerð nýs samnings á árinu 2021 en Rithöfundasambandið hefur lengi kallað eftir því að samningurinn verði endurskoðaður.

Stefnumótun og áherslur

Stefnumótun safnsins 2020–2023 miðar að því að veita áfram persónulega og góða þjónustu og framleiða og laga efnisval að þörfum og óskum lánþega. Stefnt er að því að auka framleiðslu aðgengilegra bóka og sérstaklega hljóðbóka með texta sem þýðir að sá sem hlustar á lesturinn getur fylgst með textanum um leið. Það er einkum hentugt þegar verið er að lesa upp flóknar teikningar eða töflur. Sérstök áhersla er lögð á gerð námsefnis fyrir framhaldsskólastig.

Safnið er í sífelldri þróun í samræmi við tæknilegar framfarir, sem m.a. kallar á virka þátttöku í erlendu samstarfi. Stefnt er að því að Hljóðbókasafnið standi jafnfætis Norðurlöndum í þekkingu og þjónustu og veiti lánþegum sínum bestu mögulegu þjónustu. Byggt er á þeirri trú að aðgengi að upplýsingum sé lykilatriði í lýðræðis- og mannréttindaþróun.

Safnið vinnur markvisst að því að auka samskipti við útgefendur og að kaupa fleiri hljóðrit af markaði. Hljóðbækur koma þó oft mun seinna á markað en prentuð eintök og er safninu ekki stætt á að fresta aðgengi lánþega að bókum.

Nýjar alþjóðlegar kröfur kalla á ný vinnubrögð þar sem hljóðbækur þykja ekki fyllilega aðgengilegar fyrir stóra hópa sem eiga erfitt með að lesa prentað mál. Starfsfólk safnsins finnur fyrir aukinni þörf fyrir bækur með samstilltu hljóði og texta sem nýtast námsfólki sérstaklega vel.

Hljóðbókasafnið kaupir sérfræðiþjónustu frá Indlandi sem lýtur að framleiðslu aðgengilegs efnis fyrir prentleturshamlaða. Fyrir utan hagræði má nefna að þessi stefna samræmist vel heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna um mannsæmandi atvinnutækifæri fyrir alla.

Safnið fylgir eftir og útfærir áherslur Grænna skrefa ríkisstofnana og vinnur að því að uppfylla kröfur fimmta og síðasta græna skrefsins. Þann 9. október gekk í gildi hámarksstytting vinnuvikunnar hjá starfsmönnum Hljóðbókasafnsins undir merkjum Betri vinnutíma. Í samræmi við yfirlýst markmið og fyrirmæli um markviss vinnubrögð samhliða styttingunni er lögð áhersla á rafræna þróun sem auðveldar mjög alla umsýslu. Mikil breyting hefur orðið í þá átt að gera lánþega sjálfstæðari þegar kemur að útlánum og áhersla lögð á að þróa rafrænt umsóknaferli sem auðveldar mjög alla umsýslu.

Breytingar á höfundalögum

Á árinu vann Alþingi að frumvarpi til laga um breytingar á höfundalögum er varða takmarkanir á einkarétti til hagsbóta fyrir fólk með sjón- eða lestrarhömlun. Breytingar á höfundalögum eru nauðsynlegur undanfari þess að fullgilda Marrakess-sáttmálann um aðgengi blindra og sjónskertra að höfundarréttarvörðu efni. Hljóðbókasafnið sendi inn umsögn til allsherjar- og menntamálanefndar þar sem fyrirhuguðum breytingum var fagnað og forstöðumaður fékk tækifæri á að fylgja umsögn eftir á fundi með nefndinni í janúar 2021.

Marrakess-sáttmálinn setur skýrar reglur um meðferð höfundarréttarmála og gerir söfnum kleift að skiptast á efni milli landa. Hann er því afar mikilvægur til að bæta aðgengi blindra, sjónskerta og annarra prentleturshamlaðra að les- og prentefni.

Með breytingu á höfundalögum er stigið mikilvægt skref í þá átt að skilgreina betur og skerpa á hlutverki og skyldum safnsins til samræmis við áþekkar stofnanir á Norðurlöndum og um heim allan.

Húsnæðismál

Mikil uppbygging er fyrirhuguð í Hamraborginni og því ljóst að mikill hávaði mun skapast á næstu árum. Það mun reynast starfseminni erfitt þar sem hávaði og hljóðupptökur fara illa saman. Haldnir voru samráðsfundir með Kópavogsbæ vegna framkvæmdanna í samvinnu við Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins sem einnig er staðsett að Digranesvegi 5. Óvíst er hvenær framkvæmdir munu hefjast en stefnt er að því að verkefnið hefjist á vormánuðum 2022.

Hönnun á stækkun húsnæðis Blindrafélagsins í Hamrahlíð er einnig fyrirhuguð og á árinu bauð Blindrafélagið safninu að taka þátt í hönnunarvinnu með það í huga að safnið flyttist þangað. Þeirri hugmyndavinnu var framhaldið á árinu 2021 en ákvörðun um hvort safnið flytur úr Hamraborginni liggur ekki fyrir.

Innra starf

Á árinu hófst vinna við að uppfæra gagnagrunn (Oracle-grunn) og tengdar þjónustur sem liggja að baki bókasafninu og rafrænni þjónustu. Sýnt var að ekki væri lengur hægt að fresta þessum uppfærslum vegna rekstraröryggis og síendurtekinna rofa á þjónustu við lánþega. Þá var Hljóðbókasafni Íslands, eins og öðrum ríkisstofnunum, gert að færa Microsoft-umhverfi sitt undir skýjalausn ríkisins (svokallaðan ríkistenant) og var unnið að innleiðingu þess kerfis á árinu.

Lagðar voru línur að framtíðarskipulagi og útfærslu á hýsingar- og tæknimálum safnsins með það fyrir augum að nútímavæða og straumlínulaga alla rafræna þjónustu safnsins. Markmiðið með þessu er að bæta rafræna þjónustu við lánþega, tryggja öryggi safnkosts og huga að hagræðingarmöguleikum.

Helstu verkefni útlánadeildar

Starfsfólk útlánadeildar aðstoðar lánþega með upplýsingagjöf og leiðbeinir við val á efni. Þjónusta deildarinnar er félagsleg í eðli sínu og byggir á persónulegri nálgun sem stuðlar markvisst að því að rjúfa einangrun og efla þannig lífsgæði þeirra sem ekki geta lesið prentað mál. Deildin veitir góða og persónulega þjónustu og því til sönnunar fékk Hljóðbókasafnið bestu útkomuna í samræmdri þjónustukönnun sem birt var á vef Stjórnarráðsins þann 5. mars 2021. Spurt var um heildaránægju með þjónustu, samskipti við stofnun, áreiðanleika upplýsinga, afgreiðsluhraða erinda og stafræna þjónustu. Safnið var hæst af þeim 33 ríkisstofnunum sem voru kannaðar á sama tíma en 95% notenda safnsins voru ánægðir með þjónustuna í heild, 65% mjög ánægðir og 30% frekar ánægðir.

Helstu verkefni framleiðsludeildar

Framleiðslu- og tæknideild annast framleiðslu á efni safnsins og tryggir að viðeigandi tækni til framleiðslunnar sé notuð hverju sinni. Meginhlutverk deildarinnar er að breyta prentuðu efni í aðgengilegt form til blindra, sjónskertra og annarra prentleturshamlaðra.

Deildin hefur til umræða fjögur hljóðver en við innlestur starfa að jafnaði um 30 lesarar í verktakavinnu. Að undirbúa bækur fyrir innlestur og ganga frá þeim eftir innlestur ásamt því að útvega aðgengilegt efni með norrænni samvinnu er mikilvægur þáttur starfseminnar. Áhersla er lögð á að gera fleiri hljóðbækur með texta sem skiptir verulegu máli fyrir til að mynda lesblinda námsmenn.

500 bækur lesnar fyrir safnið

Í júní var að venju haldið svokallað lesaraboð þar sem lesurum safnsins var þakkað þeirra framlag. Á fullveldisdaginn, 1. desember, var Þórunni Hjartardóttur veitt viðurkenning fyrir ómetanlegt framlag á lestri bóka fyrir Hljóðbókasafn Íslands, en hún hefur á árunum 1992–2020 lesið inn 500 bækur fyrir safnið. Með viðurkenningunni var Þórunni þakkaður framúrskarandi lestur og minnt á mikilvægi þess að allir hafi rétt á upplýsingum og bókum.

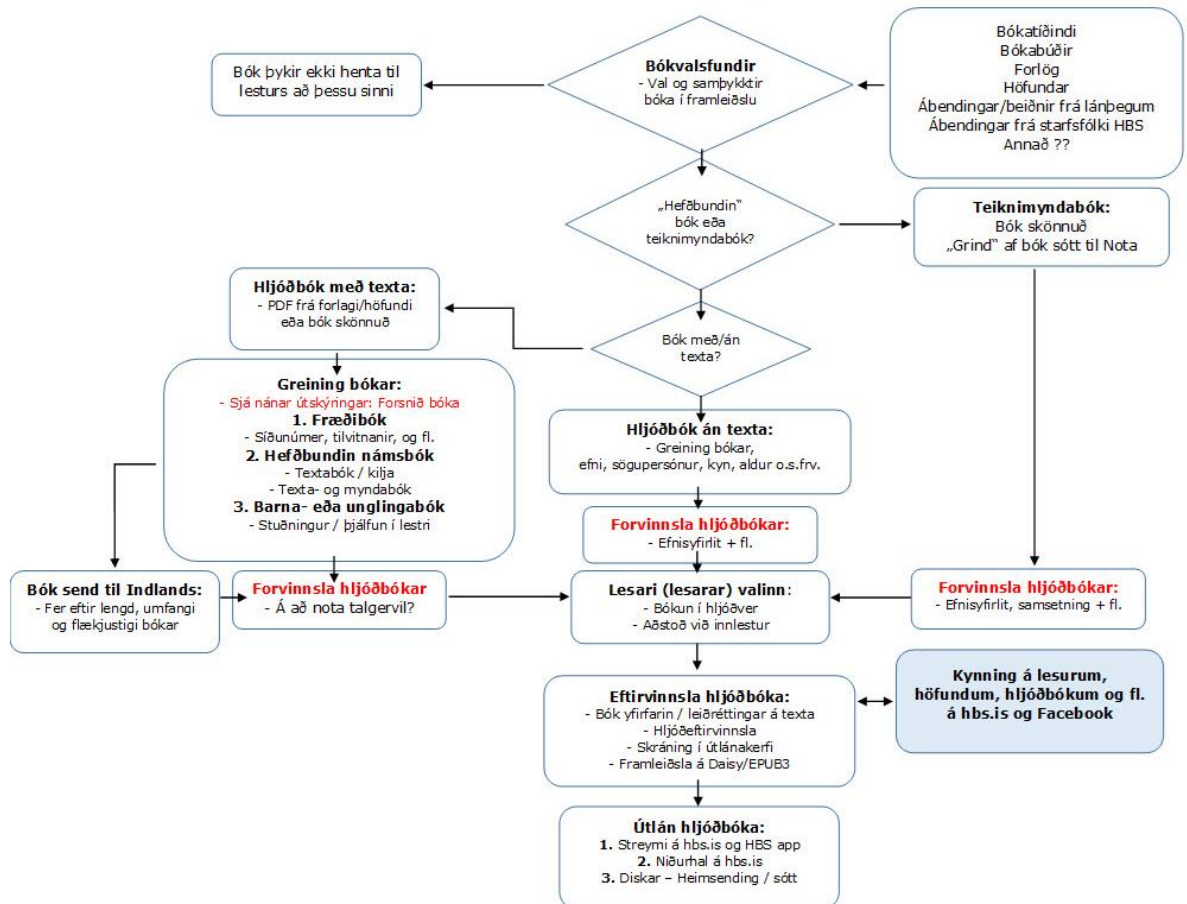
Á myndinni eru Þórunn Hjartardóttir og Marín Guðrún Hrafnadóttir, forstöðumaður Hljóðbókasafns Íslands.

Betra aðgengi þýðir bækur með texta

Hljóðbókasafnið fór á árinu 2020 í átaksverkefni til að auka sjálfvirkni í framleiðslu aðgengilegra bóka. Ráðinn var forritari í gegnum atvinnuátaksverkefni ríkisstjórnarinnar og smíðaður hugbúnaðurinn Ascanias sem getur á sjálfvirkan hátt búið til einfaldar og aðgengilegar „full-text“ bækur, þar sem hljóð og texti eru samstillt, þegar sambærilegar hljóð- og textaskrár eru til staðar. Þessi vinna hefur nú skilað sér inn í samstarf við systursöfn á Norðurlöndum og er m.a. hafin vinna hjá Nota í Danmörku sem byggir á þessu átaksverkefni safnsins.

Vinna við framleiðslu full-text bóka er seinleg handavinna eins og sést hér á skýringarmynd og því mikilvægt að sjálfvirknivæða ferlið:

Framleiðsluferli hljóðbóka með texta

Í kjölfar vinnu við hugbúnaðinn Ascanius var sótt um styrk í Máltæknisjóð til að þróa verkefnið og búa til opið hugbúnaðarkerfi sem greinir og skilar af sér texta úr hljóðbókum og samstillir textann og hljóðið. Þannig má búa til fyllilega aðgengilegar bækur þar sem textinn merktist á skjánum meðan hlustað er á hljóðið. Því miður fékk umsóknin neitun, á forsendum þess misskilnings að allar bækur sem gefnar hafa verið út á safninu séu þegar til á stafrænu sniði.

Nýr vefspilari

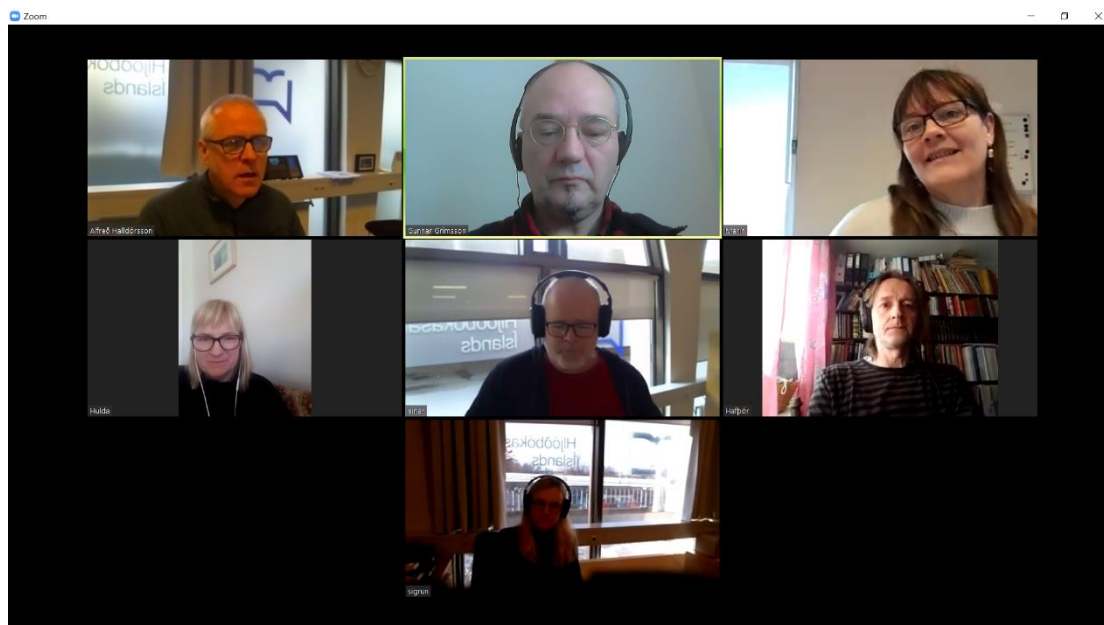
Mikilvægt samræmingarskref var tekið þegar nýr vefspilari var tekinn í notkun 27. apríl. Spilarinn er samræmdur öppum safnsins og er keyptur frá þjónustuaðila safnsins Nota í Danmörku, systurstofnun Hljóðbókasafnsins. Samræmingin er skref fram á við í þjónustu við lánþega og hluti af markvissri og verkefnaþjálfun norrænni samvinnu.

Persónuverndarstefna

Persónuverndarstefna safnsins hefur að markmiði að vernda persónuupplýsingar einstaklinga. Í persónuverndarstefnunni kemur fram í hvaða tilgangi persónuupplýsingum er safnað, hvernig farið er með þær upplýsingar og hversu lengi þær eru varðveittar. Allar upplýsingar um einstaklinga, hvort sem þær koma frá þeim sjálfum, opinberum aðilum eða yfirvöldum, eru meðhöndlaðar samkvæmt lögum nr. 90/2018, um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga. Persónuverndarfulltrúi safnsins er Sigrún Jóhannesdóttir lögfræðingur.

Jafnréttisstefna

Hljóðbókasafn Íslands setti sér jafnréttisstefnu í febrúar með það að markmiði að tryggja jafna stöðu kynjanna eins og getið er um í lögum nr. 10/2008. Markmiðið er að allir starfsmenn njóti sömu virðingar og hafi jöfn tækifæri. Stofnunin mun leitast við að halda við og stuðla að kynjajafnvægi. Á safninu starfa nú þrjár konur og fjórir karlar, forstöðumaður gegnir stöðu jafnréttisfulltrúa.

Fjarfundur starfsmanna á tímum heimsfaraldurs

Samstarf

Samráðshópur Hljóðbókasafnsins hittist nokkrum sinnum á árinu en honum er ætlað að vera forstöðumanni til ráðgjafar um stefnu safnsins og önnur málefni sem varða starfsemi þess. Í hópnum eiga sæti Kristinn Halldór Einarsson frá Blindrafélaginu sem er formaður, Sigrún Huld Auðunsdóttir frá Félagi íslenskra sérkennara og er hún varaformaður, Halldór Sævar Guðbergsson frá Þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og einstaklinga með samþætta sjón- og heyrnarskerðingu, Andrea Dan Árnadóttir frá Upplýsingum og Snævar Ívarsson frá Félagi lesblindra á Íslandi.

Blindrafélagið er einn mikilvægasti bakhjarl safnsins og samstarfsaðili. Skoðanakannanir hafa sýnt fram á mikilvægi safnsins og ánægju sjónskertra og blindra með þjónustuna.

Safnið leggur áherslu á góð samskipti við réttihafa og á árinu 2020 hófst undirbúningur að því að útlán Hljóðbókasafnsins yrðu hluti af greiðslum úr Bókasafnssjóði höfunda og hélt sú vinna áfram á árinu 2021. Þá hófst undirbúningur að endurskoðun samnings við Rithöfundasamband Íslands um bótagreiðslur til handa rithöfundum og þýðendum eins og áður er getið um. Að auki voru send bréf til rithöfunda þar sem kynnt voru hlutverk og markmið safnsins og tilhögun bótagreiðslna.

Í haustbyrjun var óskað eftir samstarfi við útgefendur og greint frá áhuga safnsins á að kaupa fleiri hljóðrit af markaði. Bókaforlögin voru mörg hver að stíga sín fyrstu skref í hljóðbókaútgáfu og komu sumar hljóðbækur því seint á markað og ekki á sama tíma og prentuð eintök fyrir jólin. Samstarfið um kaup af markaði gekk því ekki eins vel og vonir stóðu til enda safninu ekki stætt á að fresta aðgengi lánþega að bókum.

Unnið var áfram með þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og einstaklinga með samþætta sjón- og heyrnarskerðingu og haldnir nokkrir fundir með starfsfólki beggja stofnana.

Hljóðbókasafnið varð virkur þátttakandi í samstarfi háskóla, stofnana, fyrirtækja og félagasamtaka um þróun máltækni fyrir íslensku á árinu í gegnum Almennaróm og SÍM (samstarf um íslenska máltækni). Máltækniáætlunin miðar að því að íslenska sé notuð á öllum sviðum upplýsingatækni og að hugbúnaður geti skilið íslensku líkt og önnur tungumál. Mikilvægt er fyrir safnið að taka þátt í þróun sem þessari þar sem máltæknilausnir og talgervlar munu verða sífellt mikilvægari í þjónustu og framleiðslu safnsins.

Einar Hrafnsson settur forstöðumaður og Stefán Eiríksson útvarpsstjóri ásamt fleirum undirrita samstarfssamning um íslenska máltækni.

Norrænt samstarf

Norrænt samstarf er afar mikilvægt fyrir Hljóðbókasafn Íslands og skila samráðsfundir Norðurlandasafnanna margvíslegum ávinningi. Ísland tekur þátt í flestum samnorrænum verkefnum safnanna, nema þeim sem snúa ekki beint að starfseminni lengur, eins og verkefnum um Braille-punktaletur. Forstöðumenn systurstofnana á Norðurlöndum, auk safnsins í Sviss, hittust að þessu sinni á fjarfundum og voru tveir formlegir fundir haldnir á árinu. Helstu samstarfsverkefni norrænu safnanna eru þessi:

UX-hópurinn

Betri þjónusta við lánþega eða „Users Experience“ hópurinn (UX) samanstendur af starfsmönnum sem vinna við þjónustu og afgreiðslu lánþega á söfnum Norðurlandanna. Hópurinn skoðar hvernig bæta megi þjónustu og innleiða nýjungar. Haldinn var fjarfundur um notendaupplifun í septembermánuði og leiddi sænska hljóðbókasafnið MTM fundinn að þessu sinni.

Nordic IT Forum og aðrir tækniþópar á Norðurlöndum

Samstarfshópurinn er samsettur af tæknimönnum safnanna og fjallar um nýjungar í tækni til umbóta. Hópurinn hittist nokkrum sinnum á ári og fer yfir tæknimál og nýjungar, skiptist á þekkingu og stillir saman strengi. Tveir aðrir formlegir þópar sem snúa að tæknimálum eru einnig starfandi, STEM Group sem snýr m.a. að birtingu stærðfræðiformúla í aðgengilegum bókum og Procurement Group sem samhafir útboð og annað sem tengist bókum sem unnar eru á Indlandi.

Útgáfa án aðgreiningar

Starfsemi Hljóðbókasafns Íslands er mjög sérhæfð. Því hefur safnið lengi verið virkt í alþjóðlegu samstarfi og gagnlegt samstarf er einna helst að finna hjá systursöfnum á erlendri grund. Ein birtingarmynd þessa samstarfs er NIPI (Nordic Inclusive Publishing Initiative) sem er samstarfsverkefni fimm norrænna systursafna sem öll bera ábyrgð á að gera bækur og annað lesefni aðgengilegt. Á árinu hélt NIPI ráðstefnuna Include! sem snerist um að kynna fyrir útgefendum og fleirum útgáfu án aðgreiningar. Fjallað var um rafræna og aðgengilega útgáfu og sýnt fram á ávinninginn af því að gera bækur aðgengilegar og ná þannig til fjölbreyttari lesendahóps. Lagaumhverfi framtíðar kallar á aðgerðir meðal útgefenda, ritstjóra, höfunda og dreifingaraðila um að leggja skuli áherslu á útgáfu án aðgreiningar frá grunni. Talað hefur verið um að bókin eigi að fæðast aðgengileg í þessu samhengi.

Breytingar í útgáfu og að bók eigi að vera aðgengileg frá byrjun munu hafa mikil áhrif á störf safnanna. Þeirra hlutverk verður þá e.t.v. að aðstoða útgefendur við að mæta nýjum heimi í bókaútgáfu þar sem allar útgefna bækur munu þurfa að vera aðgengilegar og öllum hljóðbókum mun þurfa að fylgja samtengdur texti.

Aðaláhersla ráðstefnunnar var á að fræða og upplýsa hagsmunaaðila um hvernig best sé að feta þessa slóð til aðgengilegri framtíðar fyrir alla. Til að framleiða aðgengilegar bækur þarf bæði skilning á þörfum lesenda og hagnýta þekkingu á því hvernig hægt er að taka á þeim.

Nordic Online Conference on Inclusive Publishing

Millisafnalán á Norðurlöndum

Norðurlöndin lána bækur sín á milli samkvæmt sérstökum samningi og hefur þjónusta safnsins notið verulega góðs af þessu samstarfi, ekki síst námsmenn.

Safnkostur

Safnið býr yfir góðum safnkosti sem í heildina telur hátt í 11.000 titla. Á árinu voru lesnar inn 327 bækur á safninu, auk þess sem safnið keypti 73 hljóðrit af útgefendum. Millisafnalán frá sænska safninu voru 69 og frá því norska 11. Framleiðsla á bókum gekk vel árið 2020 þrátt fyrir að lestrarstúdíóin væru einsetin svo tryggja mætti öryggi lesara. Fleiri bækur voru keyptar af útgefendum en fyrri ár, en mikil aukning hefur orðið í hljóðbókaútgáfu bókaforlaganna og hljóðbækur eru orðnar vinsæl sölu- og markaðsvara. Það var því eðlileg þróun að safnið óskaði eftir að kaupa í meira mæli en áður hljóðrit af markaði.

Hljóðbókasafn Íslands stuðlar með starfsemi sinni og góðum aðgengilegum bókakosti að auknu læsi og bættu aðgengi að bókmenntum og tekur þannig m.a. þátt í að uppfylla fyrir hönd íslenska ríkisins ákvæði sáttmála Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðra og jafnt aðgengi til náms. Safnið gegnir því bæði mikilvægu félagslegu og menningarlegu hlutverki ásamt því að greiða leið prentleturshamlaðra að prentuðu lesmáli.

Kynningarstarf

Hljóðbókasafn Íslands á gott samstarf við þá sem koma að málefnum blindra, sjónskertra, lesblindra og annarra sem ekki geta nýtt sér prentað letur. Kynningarstarf er liður í því að ná til þessa hóps. Reglulega er kallað eftir því að Hljóðbókasafnið komi með kynningar inn í tíma hjá Hringsjá – náms- og starfsendurhæfingu. Þar kemst safnið í samband við marga einstaklinga sem eru að taka upp námsþráðinn að nýju.

Samstarf við skóla er mikilvægt sem og samráð við námsstjóra, sérkennara og námsráðgjafa þegar kemur að því að kynna starfsemina og framleiðslu námsbóka. Mikilvægt er fyrir nemendur framhaldsskóla að Hljóðbókasafnið viti sem fyrst hvaða námsbækur eigi að lesa þar sem það tekur tíma að framleiða bækur á aðgengilegu formi. Því flóknari sem bókin er, því meiri vinna er að búa hana til sem texta- og talbók fyrir prentleturshamlaða.

Kynningarbæklingur var sendur til allra lánþega safnsins sem voru að hefja framhaldsskólanám í byrjun september eins og fyrri ár.

Ákall frá Félagi íslenskra bókaútgefenda

Safninu barst bréf frá lögmanni Félags íslenskra bókaútgefenda á árinu vegna dreifingar og eintakagerðar. Í bréfinu kom fram það álit að dreifing eintaka af hálfu safnsins væri ólöglegt þar sem heimildir næðu aðeins til þess að lána eintökin en ekki dreifa þeim með rafrænum hætti. Í svarbréfi Hljóðbókasafns Íslands var bent á að safnið nýtti sér rafræna dreifingu eins og öll sambærileg söfn hjá vestrænum þjóðum og hafnaði því alfarið að um ólöglega dreifingu væri að ræða.

Lykiltölur

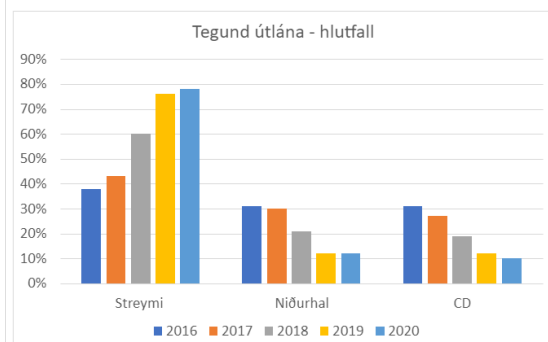
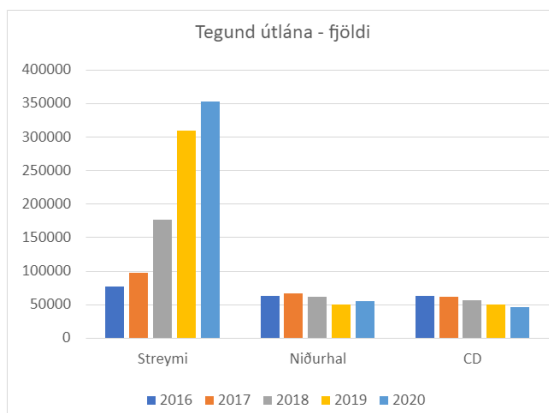
Bækur gerðar aðgengilegar 2020

Framleiðsla á Hljóðbókasafni Íslands	
- Efni eftir íslenska höfunda	181
-- Þar af barna- og unglingsbækur	51
- Þýddar bækur	146
-- Þar af barna- og unglingsbækur	40
- Námsbækur	18
Alls eigin framleiðsla	327
Keyptar á markaði	
- þar af þýddar	21
- þar af eftir íslenska höfunda	52
Alls keyptar á markaði	73
Millisafnalán	
- Frá MTM, Svíþjóð	69
- Frá NLB, Noregi	11
Alls í millisafnalánum	80
Samtals gerðar aðgengilegar 2020	480

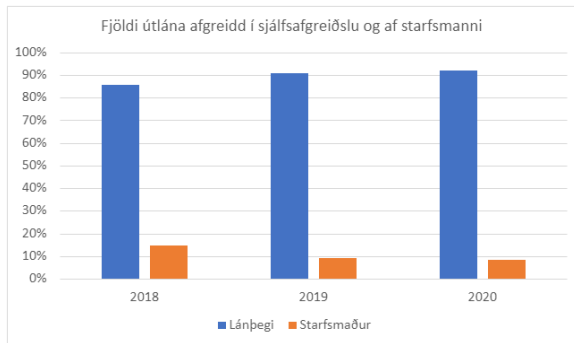
Útlán

Tegund útlána 2016–2020

Streymi verður æ vinsælla á meðan niðurhal hefur minnkað verulega síðustu árin og geisladisknotkun einnig. Danska appið sem var tekið í notkun árið 2018 og aðlagð að íslenskum lánþegum hefur notið mikilla vinsælda hjá lánþegum enda einfalt og þægilegt í notkun. Rétt er að benda á að forsendur talningar voru lagfærðar árið 2021 til samræmis við systurstofnanir á Norðurlöndum og þessar tölur eru því of háar.

Fjöldi útlána afgreidd með sjálfsafgreiðslu og fjöldi útlána afgreidd af starfsmönnum safnsins:

	2018	2019	2020
Lánþegi	250.682	370.002	415.869
Starfsmaður	42.444	37.602	36.773
	293.126	407.604	452.642

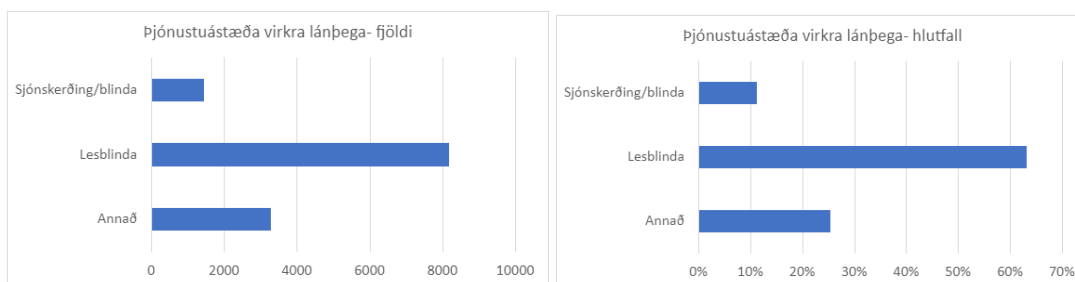
	2018	2019	2020
Lánþegi	86%	91%	92%
Starfsmaður	14%	9%	8%
	100%	100%	100%

Lánþegar

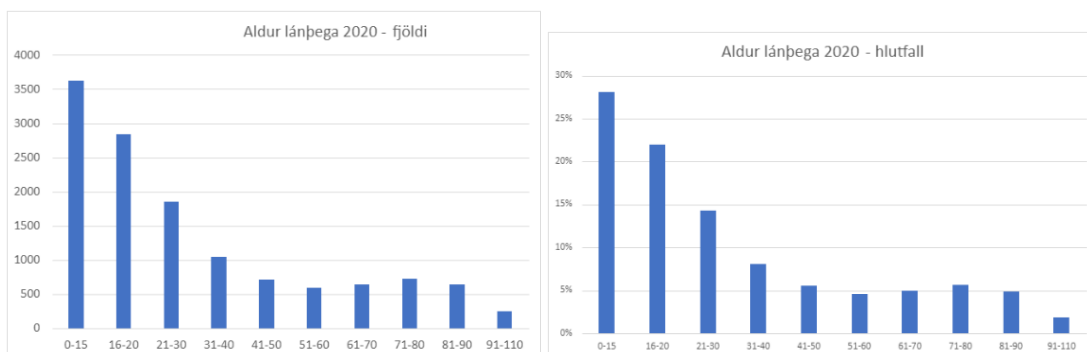
Lánþegar eru á öllum aldri og afar ólíkir en eiga það sameiginlegt að glíma við prentleturshömlun/lestrarhömlun. Til þess að fá aðgang að safninu þarf að skila inn vottorði frá lækni, sérfræðingi eða sérkennara.

Á Íslandi, sem og annars staðar, eru lesblindir stærsti einstaki lánþegahópurinn sem nýtir sér þjónustu Hljóðbókasafnsins en rannsóknir sýna að um 10–20% einstaklinga eigi í erfiðleikum með lestur og að mikill hluti þeirra sé lesblindur.

Virkir lánþegar voru í lok árs 2020 samtals 12.849, 5809 karlar (45%) og 7040 konur (55%) sem skiptast þannig út frá þjónustuástæðu:

Aldur virkra lánþega skiptist þannig:

Grunnupplýsingar

Hljóðbókasafn Íslands

- Digranesvegi 5, 200 Kópavogi
- Sími: 54 54 900
- Vefur: <http://www.hljodbokasafn.is>
- Facebook-síða: Hljóðbókasafn Íslands

Starfsfólk

Forstöðumaður:

- Marín Guðrún Hrafnisdóttir – marin.g.hrafnisdottir@hbs.is

Útlánadeild:

- Hulda Pétursdóttir, deildarstjóri – hulda.petursdottir@hbs.is
- Sigrún Pétursdóttir, bókaforstjóri – sigrun.petursdottir@hbs.is

Framleiðsludeild:

- Einar Hrafnsson, deildarstjóri – einar.hrafnsson@hbs.is
- Hafþór Ragnarsson, hljóðver – hafthor.ragnarsson@hbs.is
- Alfreð Halldórsson, hljóðbækur með texta (full-text) – alfred.halldorsson@hbs.is
- Gunnar Grímsson, upplýsingatæknistjóri – gunnar.grimsson@hbs.is

Samráðshópur Hljóðbókasafns Íslands skv. lögum nr. 150/2012

- Kristinn Halldór Einarsson formaður, tilnefndur af Blindrafélaginu, samtökum blindra og sjónskerta á Íslandi
- Sigrún Huld Auðunsdóttir varaformaður, tilnefnd af Félagi íslenskra sérkennara
- Snævar Ívarsson tilnefndur af Félagi lesblindra á Íslandi
- Andrea Dan Árnadóttir tilnefnd af Upplýsingu, félagi bókasafns- og upplýsingafræða
- Halldór Sævar Guðbergsson tilnefndur af Þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og daufblinda einstaklinga

Varamenn:

- Arnheiður Björnsdóttir tilnefnd af Blindrafélaginu, samtökum blindra og sjónskerta á Íslandi
- Jónína Rós Guðmundsdóttir tilnefnd af Félagi íslenskra sérkennara
- Ásta Guðrún Sveinsdóttir tilnefnd af Félagi lesblindra á Íslandi
- Helgi Sigurbjörnsson tilnefndur af Upplýsingu, félagi bókasafns- og upplýsingafræða
- Ásdís Þórðardóttir tilnefnd af Þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og daufblinda einstaklinga

Lesarar 2020

Arndís Þórarinsdóttir	Auður Ava Ólafsdóttir
Auður Styrkársdóttir	Ásdís Jóelsdóttir
Ásdís Thoroddsen	Benný Sif Ísleifsdóttir
Berglind Steinsdóttir	Björn Stefánsson
Bryndís Jónatansdóttir	Böðvar Leós
Einar Hrafnsson	Einar Kárason
Einar Örn Stefánsson	Elín Gunnarsdóttir
Eva Kamilla Einarsdóttir	Friðrik Gígja
Fríða Ísberg	Gerður Kristný
Gígja Árnadóttir	Gríma Kristjánsdóttir
Guðbjörg Ása Jóns Huldudóttir	Guðmundur S. Brynjólfsson
Guðrún Jarprúður Baldvinsdóttir	Gunnar Stefánsson
Hafþór Ragnarsson	Hanna María Karlsdóttir
Hannes Óli Ágústsson	Helga Elínborg Jónsdóttir
Hildur Jensdóttir	Hjálmar Hjálmarsson
Hjörtur Pálsson	Ingunn Ásdísardóttir
Ísak Hilmarsson	Jakob S. Jónsson
Jón Björnsson	Jón St. Kristjánsson
Karl Ágúst Úlfsson	Karl Emil Gunnarsson
Katrín Ásmundsdóttir	Kolbeinn Óttarsson Proppé
Kristján Franklín Magnús	Magnús Þór Hafsteinsson
Margrét Kaaber	Margrét Örnólfsdóttir
María Lovísa Guðjónsdóttir	Oddný Eir Ævarsdóttir
Olga Guðrún Árnadóttir	Ólöf Rún Skúladóttir
Pétur Ásgeirsson	Pétur Eggerz
Pétur Gunnarsson	Ragnar Helgi Ólafsson
Ragnar Ísleifur Bragason	Sigga Dögg
Sigríður Arnardóttir (Sirrý)	Sigurður H. Pálsson
Sigurður Skúlason	Sigurlaug Gunnarsdóttir
Sigurlína Davíðsdóttir	Silja Aðalsteinsdóttir
Soffía Bjarnadóttir	Sólveig Hauksdóttir
Stefán Jónsson	Sunna Björk Þórarinsdóttir
Súsanna Margrét Gestsdóttir	Svavar Jónatansson
Sæunn Kjartansdóttir	Vala Þórsdóttir
Viðar Eggertsson	Vilborg Yrsa Sigurðardóttir
Þorleifur Hauksson	Þórey Sigþórsdóttir
Þórunn Hjartardóttir	

Bækur gerðar aðgengilegar á árinu

Hljóðbókasafn Íslands framleiddi á árinu 2020 alls 327 bækur, auk þess sem safnið keypti 73 hljóðrit af útgefendum og fékk 80 bækur í millisafnalánum.

Titill	Höfundur
Næsti! Raunir heimilislæknis	Lykke, Nina
Berskjaldaður	Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir (f. 1976)
Ein : sönn saga	Ásdís Halla Bragadóttir (f. 1968)
Augu myrkurs	Koontz, Dean (f. 1945)
Líkami okkar, þeirra vígvöllur	Lamb, Christina
Þín eigin undirdjúp	Ævar Þór Benediktsson (f. 1984)
Háspenna, lífshætta á Spáni	Árni Arnason (f. 1975)
Fylgsnið	Koontz, Dean (f. 1945)
Útkall : á ögurstundu	Óttar Sveinsson (f. 1958)
107 Reykjavík : skemmtisaga fyrir lengra komna	Auður Jónsdóttir (f. 1973) og Birna Anna Björnsdóttir
Vigdís Jack : sveitastelpan sem varð prestsfrú	Gyða Skúladóttir Flinker (f. 1983)
Hjærteløs	Jæger, Jørgen
Bálviðri	Hargrave, Kiran Millwood
Fæddur til að fækka tárur : Káinn : ævi og ljóð	Jón Hjaltason (f. 1959)
Sturlunga geðlæknisins	Óttar Guðmundsson (f. 1948)
Spegill fyrir skuggabaldur : Atvinnubann og misbeiting valds	Ólína Kjerúlf Þorvarðardóttir (f. 1958)
Hestar	Hjörleifur Hjartarson (f. 1960)
Fyrstu skref í fjármálum : grunnatriði í fjármálum einstaklinga	Gunnar Baldvinsson (f. 1961)
Sögur handa Kára	Ólafur Ragnar Grímsson (f. 1943)
Randver kjaftar frá: geggjað ævintýri	Kinney, Jeff
Jól í Sumareldhúsi Flóru	Colgan, Jenny
Vampírur, vesen og annað tilfallandi	Rut Guðnadóttir (f. 1994)
Doughnut economics : seven ways to think like a 21st-century economist	Raworth, Kate
Fíasól og furðusaga um krakka með kött í maga	Kristín Helga Gunnarsdóttir (f. 1963)
Blóðberg	Þóra Karítas Árnadóttir (f. 1979)
Iðunn og afi pönk	Gerður Kristný (f. 1970)

Pagnarmúr	Arnaldur Indriðason (f. 1961)
Kórdrengur í Kaupmannahöfn	Jón Óskar Sólnes (f. 1962)
Orrí óstöðvandi : Bókin hennar Möggu Messi	Bjarni Fritzson (f. 1980)
Öflugir strákar : trúðu á sjálfan þig!	Bjarni Fritzson (f. 1980)
Dularfulla styttn og drengurinn sem hvarf	Snæbjörn Arngrímsson (f. 1961)
Hetja	Björk Jakobsdóttir (f. 1966)
Bókatíðindi 2020	
Barnaræninginn	Gunnar Helgason (f. 1965)
Ísskrímslið	Walliams, David (f. 1971)
Þeir sem græta góðu stúlkurnar	Clark, Mary Higgins
Dauðabókin	Stefán Máni (f. 1970)
Hingað og ekki lengra!	Hildur Knútsdóttir (f. 1984)
Vetrarmein	Ragnar Jónasson (f. 1976)
Bráðin	Yrsa Sigurðardóttir (f. 1963)
Skógurinn	Hildur Knútsdóttir (f. 1984)
Snerting	Ólafur Jóhann Ólafsson (f. 1962)
Gata mæðranna	Kristín Marja Baldursdóttir (f. 1949)
Sykur	Katrín Júlíusdóttir (f. 1974)
Kóngríkið	Nesbø, Jo
Hilduleikur	Hlín Agnarsdóttir (f. 1953)
Hetjusögur	Kristín Svava Tómasdóttir (f. 1985)
Sögur frá Sovétríkjunum	Ýmsir
Gervilimrur Gísla Rúnars	Gísli Rúnar Jónsson (f. 1953)
Ud med Knud	Wung-Sung, Jesper
Social psychology	Aronson, Elliot
Ellert	Ellert B. Schram
Taugaboð á háspennulínu	Arndís Lóa Magnúsdóttir (f. 1994)
Dóttir : leið mín til tveggja heimsmeistaratitla í crossfit	McKernan, Rory
Nærbuxnavélmennið	Arndís Þórarinsdóttir (f. 1982)
Bráðum áðan	Guðni Líndal Benediktsson (f. 1987)
Íslandsdætur	Nína Björk Jónsdóttir
Brúðkaup í desember	Morgan, Sarah
Pigen der vidste for meget	Schultz, Hanne Elisabeth
Jóhannes Einarsson : Minningabrot	Jakob F. Ásgeirsson (f. 1961)

Frásaga Jóns Jónssonar af því hvernig á að ná árangri í starfi og einkalífi	Börkur Gunnarsson (f. 1970)
Elli : dagur í lífi drengs með ADHD	Ari Hlynur Guðmundsson Yates (f. 1985)
Þegar heimurinn lokaðist	Davíð Logi Sigurðsson (f. 1972)
Veirufangar og veraldarharmur	Valdimar Tómasson (f. 1971)
Brimaldan stríða	Steinar J. Lúðvíksson (f. 1941)
Stúfur leysir ráðgátu	Eva Rún Þorgeirsdóttir (f. 1978)
Blokkin á heimsenda	Arndís Þórarinsdóttir (f. 1982)
Tilberinn	Larsson, Ása
Sagan af því þegar Grýla var ung og hvers vegna hún varð illskeytt og vond	Kristín Heimisdóttir (f. 1974)
Kindasögur, 2. bindi	Aðalsteinn Eyþórsson og Guðjón Jónasson
Endalok alheimsins	Heinrich, Finn-Ole
Þroskaþjálfar á Íslandi : saga stéttar í hálfu öld	Þorvaldur Kristinsson (f. 1950)
Gullfossinn	Sigrún Eldjárn (f. 1954)
Klettaborgin	Sólveig Pálsdóttir (f. 1959)
Glerhús	Penny, Louise
Bold-fjölskyldan fer í sumarfrí	Clary, Julian
Háborgin	Ólafur Rastrick (f. 1969)
Hansdætur	Benný Sif Ísleifsdóttir (f. 1970)
500 dagar af regni	Aðalsteinn Emil Aðalsteinsson (f. 1994)
Tíkin	Quintana, Pilar
Vonarskarð : örlaga- og öræfasaga	Gústav Þór Stolzenwald (f. 1955)
Gullráðgátan	Widmark, Martin (f. 1961)
Fuglinn sem gat ekki flogið	Gísli Pálsson (f. 1949)
Silfurvængir	Läckberg, Camilla
Markþjálfun : vilji, vit og víska	Matilda Gregersdotter, Arnór Már Mátsson og Haukur Ingi Jónasson
Allt í plati!	Sigrún Eldjárn (f. 1954)
Úr hugarfylgsnum : Minningabrot augnlæknis	Ingimundur Gíslason (f. 1945)
Draumstol	Gyrðir Elíasson (f. 1961)
Drauma-Dísa	Gunnar Theodór Eggertsson (f. 1982)
Harry Potter og fanginn frá Azkaban	Rowling, J. K.
Blóðrauður sjór	Lilja Sigurðardóttir (f. 1972)
Stökustampur	Magnús Geir Guðmundsson (f. 1966)

Hótel Aníta Ekberg	Steinunn G. Helgadóttir (f. 1952)
Eldhús	Yoshimoto, Banana
Lygalíf fullorðinna	Ferrante, Elena
Stjórnmal	Birgir Hermannsson (f. 1963)
Hundalíf : ... með Theobald	Práinn Bertelsson (f. 1944)
Inkráktare	French, Tana
Till skogs	French, Tana
Lilla hjärtat	Hannah, Sophie
Ég á þetta barn	Braithwaite, Oyinkan
Váboðar	Ófeigur Sigurðsson (f. 1975)
Ett perfekt offer	Hannah, Sophie
Aldrig mer	Hannah, Sophie
On becoming a person : Ett referat	Rogers, Carl R.
Ett delat mysterium	Hannah, Sophie
Monogrammorden	Hannah, Sophie
Stängd kista	Hannah, Sophie
Síðasta barnið	Guðmundur S. Brynjólfsson (f. 1964)
Bölvun múmúnnar. Seinni hluti, Fangar á hafsbotni	Ármann Jakobsson (f. 1970)
En man som heter Ove	Backman, Fredrik
Hugleiðingar um gagnrýna hugsun : gildi hennar og gagnsemi	Henry Alexander Henrysson
Ótti markmannsins við vítaspyrnu	Handke, Peter
Lila	Robinson, Marilynne
The intentional relationship	Taylor, Renée R.
Síðustu dagar Skálholts	Bjarni Harðarson (f. 1961)
Látra-Björg	Helgi Jónsson (f. 1890)
Draugsól	Kjartan Yngvi Björnsson
X leiðir til að deyja	Ahnem, Stefan
Sendiboðinn	Tawada, Yoko
Vitfiringur keisarans	Kross, Jaan
Aldrei nema kona	Sveinbjörg Sveinbjörnsdóttir (f. 1947)
Þrjú tímar	Roslund, Anders
Ástarsögur íslenskra karla	Bjarni Þorsteinsson
Randafluga : úrval smásagna og ljóða	Hildur Ýr Ísberg

Pegar karlar stranda : og leiðin í land	Sirry (f. 1965)
Nýsköpun og frumkvöðlafræði : kennslu- og verkefnabók	Óttar Ólafsson (f. 1956)
Ættarfylgjan	Wähä, Nina
Líkkistusmiðirnir	Larsson, Magnus
Þögli sjúklingurinn	Michaelides, Alex
Hryllilega stuttar hrollvekjur	Ævar Þór Benediktsson (f. 1984)
Brosað gegnum tárin	Bryndís Schram (f. 1938)
Bölvun múmíunnar. Fyrri hluti, Njósnaðveitin & leynisöfnuður QWACHA	Ármann Jakobsson (f. 1970)
Stormboði	Adolfsson, Maria
Mei mí beibísitt? : æskuminningar úr bítlabænum Keflavík	Marta Eiríksdóttir (f. 1961)
The body keeps the score	Van der Kolk, Bessel A.
Fyrmästaren	Ihrén, Anna
Strandsittaren	Ihrén, Anna
Sillbaronen	Ihrén, Anna
Discovering statistics using IBM SPSS statistics	Field, Andy
Isfiskaren	Ihrén, Anna
Stúlka	O'Brien, Edna
Dag einn í desember	Silver, Josie
Innsta þráin	Sandemo, Margit
Gljúfrasteinn : hús skáldsins	Símon Jón Jóhannsson (f. 1957)
Það sem ég hef lært	Anna Lóa Ólafsdóttir (f. 1964)
The practice of system and network administration, 1	Limoncelli, Thomas A.
The practice of system and network administration	Limoncelli, Thomas A.
Elon Musk	Vance, Ashlee
Privilege, power, and difference	Johnson, Allan G.
Beðið eftir barbörum	Coetzee, J. M.
Essential cell biology	Alberts, Bruce og fleiri
Gengångare	Straub, Peter
Hver ertu og hvað viltu?	Ingvar Jónsson (f. 1969)
Þetta voru bestu ár ævi minnar, enda man ég ekkert eftir þeim : ljóð 1988–1994	Jón Kalman Stefánsson (f. 1963)

Ljáðu mér vængi : Minningabrot úr lífi Páls Pampichlers Pálssonar	Gschiel, Monika Luise
Ertu viss? : brögðul dómgreind í dagsins önn	Gilovich, Thomas
Verstu kennarar í heimi	Walliams, David (f. 1971)
Þrjár sólar svartar	Úlfar Þormóðsson (f. 1944)
Ugluspegill	Bote, Hermann
I'm not dying with you tonight	Jones, Kimberly
Focus on vocabulary 2	Schmitt, Diane
Kennarinn sem hvarf sporlaust!	Bergrún Íris Sævarsdóttir (f. 1985)
Líffræði búfjár	Edda Þorvaldsdóttir (f. 1957)
Hálft hjarta	Lundberg, Sofia
Rosens namn	Eco, Umberto
Sumar í París	Morgan, Sarah
Positive psychology : theory, research and applications	Boniwell, Ilona
Pabbastrákur	Schepp, Emelie
Óskabarn ógæfunnar	Handke, Peter
Mellan djävulen och havet	Adolfsson, Maria
Stormvarning	Adolfsson, Maria
Felsteg	Adolfsson, Maria
Tvö líf Lydiu Bird	Silver, Josie
Brennan á Flugumýri : Vinnuhefti	Anna Dóra Antonsdóttir (f. 1952)
Brennan á Flugumýri	Anna Dóra Antonsdóttir (f. 1952)
Með góðu eða illu	Egholm, Elsebeth
Fangarnir í trénu	Harpa Dís Hákonardóttir (f. 1993)
Þorpið	Sten, Camilla
Innfirðir	Koivukari, Tapio (f. 1959)
Hundurinn með hattinn : 2	Guðni Líndal Benediktsson (f. 1987)
Harry Potter og leyniklefinn	Rowling, J. K.
Den osannolika mördaren	Pettersson, Thomas
Jóla- og nýársgleði álfa	Jónas Jónasson (f. 1856)
Mitt (ó)fullkomna líf	Kinsella, Sophie
Sombína og sumarfríið við Myrkravatn	Cantini, Barbara
Hittu mig á ströndinni	Mansell, Jill
Skilaboðaskjóðan	Þorvaldur Þorsteinsson (f. 1960)

Ógróin spor	Bragi bersögli (dulnefni)
To hunt in the morning	Siskind, Janet
Researching society and culture	Seale, Clive
Germanía	Tacitus, Cornelius
Research methods in psychology	Shaughnessy, John J.
Hvísl hrafnanna : 3. bók	Sølvsten, Malene
En skugga blott	Lang, Maria
Inte flera mord	Lang, Maria
Farligt att förtära	Lang, Maria
Mördaren ljuger inte ensam	Lang, Maria
Perapistinn	Flood, Helene
Dauðar sálir	Marsons, Angela
Landnámssögur við þjóðveginn	Jón R. Hjálmarsson (f. 1922)
Sjáðu mig falla	Kallentoft, Mons (f. 1968)
Útkall : fallið fram af fjalli	Óttar Sveinsson (f. 1958)
Isortoq : Stefán hreindýrabóndi	Svava Jónsdóttir (f. 1969)
Upp og áfram	Sandemo, Margit
Hundur	Palomas, Alejandro
Útkall : upp á líf og dauða	Óttar Sveinsson (f. 1958)
Saga býflugnanna	Lunde, Maja
Koka björn	Niemi, Mikael
Maður einn	Isherwood, Christopher
Sendiboði keisarans	Verne, Jules
Eldum björn	Niemi, Mikael
Lýðveldisbörnin : minningar frá Lýðveldishátíðinni 1944	Þór Jakobsson (f. 1936)
Bókin sem þú vildir að foreldrar þínir hefðu lesið : (og börnin þín fagna að þú gerir)	Perry, Philippa
Skarðsstrandarrolla og Einræður Steinólfs í Ytri-Fagradal	Finnbogi Hermannsson (f. 1945)
Árstíðir : sögur á einföldu máli	Karítas Hrundar Pálsdóttir (f. 1994)
Kisa litla í felum	Webb, Holly (f. 1976)
Hugsað upphátt : pistlahöfundur í 40 ár	Guðrún Egilson (f. 1945)
Fanget fugl	Mysen, Jane
Urolige hjerter	Mysen, Jane

Sølvharpen	Mysen, Jane
Gilead	Robinson, Marilynne
Aufúsugestir : japanskar hækur	
Þess vegna sofum við	Walker, Matthew P.
Hamingjuhjartað	Steen, Eva
Elífðarnón	Ásta Fanney Sigurðardóttir (f. 1987)
Gústi : alþýðuhetjan, fiskimaðurinn og kristniboðinn	Sigurður Ægisson (f. 1958)
Ég veit hvar þú átt heima : glæpasaga	Lindell, Unni
Beckomberga-geðsjúkrahúsið	Stridsberg, Sara
Friðlaus	Child, Lee
Birtan á fjöllumum	Jón Kalman Stefánsson (f. 1963)
Hvar ertu nú?	Clark, Mary Higgins
Dyrnar	Szabó, Magda
Dóttirin	Ragde, Anne Birkefeldt
Í dag hefst lífið	Nerlöe, Erik
Innræti	Arndís Þórarinsdóttir (f. 1982)
Danskvæði um söngfugla og slöngur	Collins, Suzanne
Eiríkur fráneygi	Haggard, H. Rider
Á byrjunarreit	Child, Lee
Raunverulegt líf Guðbjargar Tómasdóttur	Þórarinn Örn Þrándarson (f. 1984)
Tíbrá	Ármann Jakobsson (f. 1970)
Al-Anon leiðin : fyrir fjölskyldur og vini alkóhólista	
Blóðhefnd	Gunter, Archibald Clavering
Skriv om och om igen	Karlsson, Ylva
Halldór Ásgrímsson – Ævisaga	Guðjón Friðriksson (f. 1945)
Tre saker jag inte vet om dig	Buxbaum, Julie
Cirkeln	Elfgren, Sara B.
Kalli breytist í grameðlu	Copeland, Sam
Fólk í angist	Backman, Fredrik
Sjö lygar	Kay, Elizabeth
Öræfahjörðin : Saga hreindýra á Íslandi	Unnur Birna Karlsdóttir (f. 1964)
Það sem aldrei gerist	Holt, Anne
Dagbók Kidda klaufa : Flóttinn í sólina	Kinney, Jeff
Jón lærði og náttúrur náttúrunnar	Viðar Hreinsson (f. 1956)

Awakened	Cast, P. C.
Eftir endalokin	Mackintosh, Clare
Destined	Cast, P. C.
Lífsþorsti	Sandemo, Margit
Piparkökuhúsið	Ævar Þór Benediktsson (f. 1984)
Engin sóun : leiðarvísir að einfaldara, sorplausu heimili	Johnson, Bea
Draugagangur	Ævar Þór Benediktsson (f. 1984)
Þögla stúlkan	Hjorth, Michael
Ennþá ég	Moyes, Jojo (f. 1969)
Á leið stjarnanna og vindsins	Hildur Þórðardóttir (f. 1967)
Myrkraríkið	Sandemo, Margit
Uppkomin börn alkóhólista : að losna úr fjötrum fortíðar	Árni Þór Hilmarsson (f. 1954)
Fyrir daga farsímans	Böðvar Guðmundsson (f. 1939)
Milljarðastrákurinn	Walliams, David (f. 1971)
Með álfum : ævisaga flökkukonunnar Ingiríðar Eiríksdóttur frá Haga í Þingeyjarsýslu 1777–1857	Yngvi Leifsson (f. 1982)
Rauðhetta	
Rumputuski	
Græna geimveran	Hjalti Halldórsson (f. 1980)
Bakkabræður	
Ína	Skúli Thoroddsen (f. 1949)
Sumarbókin	Jansson, Tove
Í dag skein sól	Matthías Johannessen (f. 1930)
Sombína og dularfulla hvarfið	Cantini, Barbara
Sombína	Cantini, Barbara
Siddi gull : Æviminningar Sigmars Ó. Maríussonar gullsmiðs	Guðjón Ingi Eiríksson (f. 1961)
Þjóðhagfræði	Þórunn Klemenzdóttir (f. 1945)
Húsið í skóginum	Garvice, Charles
Ráð handa kvíðnum krökkum : fyrir fjölskyldur barna og unglunga sem glíma við kvíða	Rapee, Ronald M.
Verksmiðjustúlkan	Garvice, Charles
Dagbók bóksala	Bythell, Shaun
Morðin í Háskólabíó	Stella Blómkvist

Hafnargata	Cleeves, Ann (f. 1954)
Menntuð : endurminningar	Westover, Tara
Villinorn: Blóðkindin	Kaaberbøl, Lene
Á bökkum Bolafljóts	Guðmundur Daníelsson (f. 1910)
Fædd sem stríðsfangi	Annalísa Magnúsdóttir (f. 1941)
Galdrasteinninn	Harpa Dís Hákonardóttir (f. 1993)
Raddir frá Spáni : sögur eftir spænskar konur	Ásdís R. Magnúsdóttir (ritstj.)
Enn um Þórberg	Matthías Johannessen (f. 1930)
Det svarta trædet	French, Tana
Í vondum félagsskap	Sten, Viveca (f. 1959)
Inn í ylinn	Sandemo, Margit
Heimsstyrjöldin síðari	Jón Þ. Þór (f. 1944)
Maríukirkjan í París	Hugo, Victor
Illvirki	Schepp, Emelie
Víkingar og væringjar	Jón Þ. Þór (f. 1944)
Hátprúða stúlkan	Alcott, Louisa May
Jón biskup Arason	Torfhildur Þorsteinsdóttir Hólm
Textbook of radiographic positioning and related anatomy	Bontrager, Kenneth L.
Chemistry	Chang, Raymond
Dagar Magnúsar á Grund	Gunnar M. Magnúss (f. 1898)
Livet är en film	Bloch, Robert
Á fjarlægri strönd	Colgan, Jenny
800-fastan	Mosley, Michael
Ættarskömm	Garvice, Charles
Brúðargjöfin	Guðrún Lárusdóttir (f. 1880)
Grikkur	Starnone, Domenico
Hvít haf	Jacobsen, Roy
Ævisaga Sigurðar Ingjaldssonar frá Balaskarði	Sigurður Ingjaldsson (f. 1845)
Morð er morð er morð	Steward, Samuel M.
Dimmuborgir	Óttar Norðfjörð (f. 1980)
Folk med ångest	Backman, Fredrik
Kepler62 : Leyndarmálið	Parvela, Timo
Smásögur heimsins : Afríka	Rúnar Helgi Vignisson o.fl. (ritstj.)

Sólvörð	Emil Hjörvar Petersen (f. 1984)
Gæðakonur	Pym, Barbara
Útlagamorðin	Ármann Jakobsson (f. 1970)
Samfunnsþekking og þekkingarvitund for turbulente tider	Ringstad, Vidar
Skólaráðgjátan	Widmark, Martin (f. 1961)
Berfætlingar : síðara bindi	Stancu, Zaharia
Marsfjólurnar	Kerr, Philip
Mörgæs með brostið hjarta	Stefán Máni (f. 1970)
Litla land	Faye, Gaël
Nýir tímar	Gunnar Karlsson (f. 1939)
Herra rokk	Ásgeir Tómasson (f. 1954)
Eyðieyjan : Urr. Öskur. Fótur og fit	Hildur Loftsdóttir (f. 1968)
Gæska	Eiríkur Örn Norðdahl (f. 1978)
Konan sem datt upp stigann : saga af kulnun	Inga Dagný Eydal (f. 1963)
Dularfulla símahvarfið	Brynhildur Þórarinsdóttir (f. 1970)
Líkn	Hildur Eir Bolladóttir (f. 1978)
Dauðaberinn Nixa	Blade, Adam
Nína óskastjarna og ævintýrið á Álfróli	Helga Arnardóttir (f. 1979)
Sporðrekamaðurinn Stingur	Blade, Adam
Helreiðin	Lagerlöf, Selma
Krossinn helgi í Kaldaðarnesi	Jón Trausti (f. 1873)
Blekingaleikur	Ohlsson, Kristina
Mammútinn mikli Skögultanni	Blade, Adam
Hérna eru fjöllin blá	Melkorka Ólafsdóttir (f. 1981)
Sæpokan	Sten, Viveca (f. 1959)
Den stumma flickan	Hjorth, Michael
Lífssögur ungs fólks	Sigrún Aðalbjarnardóttir (f. 1949)
Sumarlandið : frásaga um von	Skeie, Eyvind
Hinn litlausi Tsukuru Tazaki og þilagrímsár hans	Murakami, Haruki
Gorgóníuhundurinn Kímon	Blade, Adam
Sjávarskrímslið Narga	Blade, Adam
Uppskriftabók föður míns	Durand, Jacky
Sápukúlutindur	Banks, Rosie

Sykursæta bakaríið	Banks, Rosie
Þankaganga : Myslobieg	Vala Þórsdóttir (f. 1968)
Áburðarfræði fyrir búfræði	Edda Þorvaldsdóttir (f. 1957)
Smá eldar överallt	Ng, Celeste
Austur : Skáldsaga í 33 köflum	Bragi Páll Sigurðarson (f. 1984)
Dimmumót	Steinunn Sigurðardóttir (f. 1950)
Brúin yfir Tangagötuna	Eiríkur Örn Norðdahl (f. 1978)
Annálar : fyrsta bindi	Dylan, Bob
Harry Potter og viskusteinninn	Rowling, J. K.
Barnapíubófinn, Búkolla og bókarránið	Yrsa Sigurðardóttir (f. 1963)
Motor learning and control	Magill, Richard
Víghólar	Emil Hjörvar Petersen (f. 1984)
Brennuvargar	Kallentoft, Mons (f. 1968)
Til þeirra sem málið varðar	Einar Már Guðmundsson (f. 1954)
Krýningarhátíðin eða síðasti Romanovinn	Akúnín, Borís
Agathe	Bomann, Anne Catherine
Andlitslausa konan	Jónína Leósdóttir (f. 1954)
Þvoðu þér í framan stelpa	Hollis, Rachel
Hvað er svona merkilegt við það að vera biskupsfrú?	Hildur Hákonardóttir (f. 1938)
Stigið á strik	Ingvi Þór Kormásson (f. 1952)
Uppskriftir stríðsáranna : matur úr íslenskum eldhúsum eftir stríð	Anna Dóra Antonsdóttir (f. 1952)
Arfur Stiegs Larsson : lykillinn að morðinu á Olof Palme	Stocklassa, Jan
Sólskin með vanillubragði	Guðríður Baldursdóttir (f. 1971)
Systir mín, raðmorðinginn	Braithwaite, Oyinkan
Úr undirdjúpunum til Íslands : Julius Schopka, U-52 og heimsstyrjöldin fyrri	Illugi Jökulsson (f. 1960)
Endurfundir á Brideshead : trúarlegar og veraldlegar endurminningar Charles Ryders höfuðsmanns	Waugh, Evelyn
The last battle	Lewis, Clive Staples
The silver chair	Lewis, Clive Staples
The magician's nephew	Lewis, Clive Staples
The voyage of the Dawn Treader	Lewis, Clive Staples
The horse and his boy	Lewis, Clive Staples

Prince Caspian : The Return to Narnia	Lewis, Clive Staples
Hnitmiðuð kínversk-ensk orðabók fyrir elskendur	Guo, Xiaolu
Tæpitungulaust : Lífsskoðun jafnaðarmanns	Jón Baldvin Hannibalsson (f. 1939)
The catcher in the rye	Salinger, J. D.
Langelstur að eilífu	Bergrún Íris Sævarsdóttir (f. 1985)
Girl, interrupted	Kaysen, Susanna
Burial rites	Kent, Hannah
Plan B	Guðrún Inga Ragnarsdóttir (f. 1983)
Valdimarsdagur	Leine, Kim
Hungur : minning um líkama (minn)	Gay, Roxane
Eyja Glerfisksins	Sigrún Eldjárn (f. 1954)
Einmunatíð	Brown, George Mackay
Sálfræði daglegs lífs	Lilja Ósk Úlfarsdóttir (f. 1960)
Vængjaði hesturinn Skor	Blade, Adam
Stjörnur og stórveldi : Á leiksviðum Reykjavíkur 1925–1965	Jón Viðar Jónsson (f. 1955)
Tvískinna	Davíð Stefánsson (f. 1973)
Ég mun sakna þín á morgun	Bakkeid, Heine
Daði	Sigga Dögg (f. 1982)
Þinn eigin tölvuleikur	Ævar Þór Benediktsson (f. 1984)
Fleiri smábarnabækur	
Ill örlög	Sandemo, Margit
Hér vex enginn sítrónuviður	Gyrðir Elíasson (f. 1961)
Skáld skrifa þér : brot úr bókmenntasögu frá 1550 til 1920	Elínborg Ragnarsdóttir
Siddarta prins: sagan af Búdda	Landaw, Jonathan
Mínótárusinn Torgor	Blade, Adam
Þögla barnið	Guðmundur S. Brynjólfsson (f. 1964)
Kennarinn sem hvarf	Bergrún Íris Sævarsdóttir (f. 1985)
Brukner & Khan's clinical sports medicine, 1	Brukner, Peter
Útkall : TF-LÍF : sextíu menn í lífshættu	Óttar Sveinsson (f. 1958)
Randalín, Mundi og leyndarmálið	Þórdís Gísladóttir (f. 1965)
Útkall : íslenska neyðarlínan	Óttar Sveinsson (f. 1958)
Allt í botn : hinn eini, sanni Jürgen Klopp	Honigstein, Raphael
Jósefínubók	Jósefína Meulengracht Dietrich

Napóleon	Lindqvist, Herman
Sagan af Washington Black	Edugyan, Esi
The hate u give	Thomas, Angie
Passíusálmar Hallgríms Péturssonar	Hallgrímur Pétursson (f. 1614)
Bók spurninganna	Neruda, Pablo (f. 1904)
Mía, Moli og Maríus : vandræðasögur	Alexandra Gunnlaugsdóttir
Þríhöfða ljónið Trilljón	Blade, Adam
Feigðarflótti	Elí Freysson (f. 1982)
Úr myrkrinu	Ragnheiður Gestsdóttir (f. 1953)
De försvunna	Krabbé, Tim
Sköldpaddor hela vägen ner	Green, John
Vængjabytur vonarinnar : baráttusagan sem aldrei var sögð	Margrét Dagmar Ericsdóttir (f. 1962)
Norrænu goðin	Egerkrans, Johan
The boy at the top of the mountain	Boyne, John
Beðið eftir kraftaverki	Heinrich, Finn-Ole
Tunglið braust inn í húsið	Gyrðir Elíasson (f. 1961)
Kóngulóarkonungurinn Arakníð	Blade, Adam
The time of contempt	Sapkowski, Andrzej
The last wish	Sapkowski, Andrzej
The blood of elves	Sapkowski, Andrzej
Óvissustig	Þórdís Gísladóttir (f. 1965)
Kanínur úti um allt : Ævintýri Lottu	Pontermüller, Alice
Kjalnesinga saga	Örnólfur Thorsson (ritstj.)
Gull-Þóris saga	
Bjössu bolla	Magnús Ólafsson (f. 1946)
Ströndin endalaus	Colgan, Jenny
Sætabrauðsdrengurinn og fleiri smábarnasögur	
Sólskinsbarn	Hulda Ólafsdóttir (f. 1949)
Nornasaga : Hrekkjavakan	Kristín Ragna Gunnarsdóttir (f. 1968)
Dagbók Kidda klaufa : Allt á hvolfi	Kinney, Jeff
Allra besta gjöfin	Stovall, Jim
Fórnarlamb 2117	Adler-Olsen, Jussi
Ég læðist framhá öxi	Grimsrud, Beate

Antigone	Sófócles
Ég er svikari	Sif Sigmarsdóttir (f. 1978)
Gagnvegir – um víða veröld	Ari Trausti Guðmundsson (f. 1948)
Barnsránið	Guðrún Guðlaugsdóttir (f. 1944)
Hugvillingur	Úlfar Þormóðsson (f. 1944)
Jakóbína : Saga skálds og konu	Sigríður Kristín Þorgrímsdóttir (f. 1956)
Follow the Rabbit-Proof Fence	Pilkington, Doris
Landið sem aldrei sefur	Ari Trausti Guðmundsson (f. 1948)
Höpp og glöpp : sjálfshól og svaðilfarir	Ólafur B. Schram (f. 1950)
Ferðin	Sandra Bergljót Clausen (f. 1983)
Urðarköttur	Ármann Jakobsson (f. 1970)
Staða pundsins : sjálfævisaga, en ekki mín eigin	Bragi Ólafsson (f. 1962)
Við erum ekki morðingjar	Dagur Hjartarson (f. 1986)
Sjö dagar	Hornak, Francesca
Sterkasta kona í heimi	Steinunn G. Helgadóttir (f. 1952)
Maðurinn sem Ísland elskaði : Paul Gaimard og Íslandsferðir hans 1835–1836	Árni Snævarr (f. 1962)
Hin konan	Hendricks, Greer
Heift	Kári Valtýsson (f. 1985)
Hnífur	Nesbø, Jo
Jakobsböckerna	Tokarczuk, Olga
Basic immunology	Abbas, Abuk K.
Essentials of nursing research	Polit, Denise F.
Am I normal yet?	Bourne, Holly
Bræðraborg	Ingunn V. Sigmarsdóttir (f. 1966)
Söngur Súlu	Hrafnhildur Valgarðsdóttir (f. 1948)
Constructing social research : the unity and diversity of method	Ragin, Charles C. og Amoroso, Lisa M.
Friðrik Ingi Óskarsson : minningar	Friðrik Ingi Óskarsson (f. 1948)
Meðan ég man	Sigurður Hreiðar (f. 1938)
The immortal life of Henrietta Lacks	Skloot, Rebecca